

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ НАУКОВІ ЗАПИСКИ

UNIVERSITY SCIENTIFIC NOTES

Виходить чотири рази на рік

№ 2 (38) 2011

Заснований у 2002 році

Передплатний індекс — **98692**

Засновники:

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВСТВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ**

Включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора й кандидата юридичних, економічних наук та наук з державного управління (постанови президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 1-05/1, від 10.12.2003 р. № 1-05/10, від 08.06.2005 р. № 2-05/5, від 26.05.2010 р. № 1-05/4, від 01.07.2010 р. № 1-05/5)

Рекомендовано до друку вченою радою Хмельницького університету управління та права (протокол № 12 від 29 червня 2011 року)

Свідоцтво про державну реєстрацію
Серія КВ № 16109-4581 ПР від 16.12.2009

Тираж 300 пр. Зам. 325

Адреса редакції:

вул. Театральна, 8, м. Хмельницький, 29013
Тел. +380 (382) 718096; +380 (96) 3546093
Факс +380 (382) 718080
Ел. адреса: unz@univer.km.ua
Веб-сторінка: www.univer.km.ua

Видруковано у Хмельницькому університеті управління та права вул. Театральна, 8, м. Хмельницький, 29013
Тел. (382) 717591

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2105 від 21.02.2005 р.

Авторські права застережені.

© Університетські наукові записки, 2011

Передрук опублікованих матеріалів здійснюється з обов'язковим посиланням на джерело. Редакційна колегія не завжди поділяє думку авторів часопису.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Кондратьєв Р. І., д-р юрид. наук, проф.
(голова редакційної колегії);
Стефанчук Р. О., д-р юрид. наук, проф.
(заступник голови з правових наук);
Олуйко В. М., д-р наук з держ. упр., проф.
(заступник голови з управлінських наук);
Сивчак В. П., д-р екон. наук, проф.
(заступник голови з економічних наук);
Білоусов Ю. В., канд. юрид. наук, доц.
(відповідальний секретар);
Андрейцев В. І., д-р юрид. наук, проф.;
Гришук В. К., д-р юрид. наук, проф.;
Копиленко О. Л., д-р юрид. наук, проф.;
Нижник Н. Р., д-р юрид. наук, проф.;
Харитонов С. О., д-р юрид. наук, проф.;
Шевченко Я. М., д-р юрид. наук, проф.;
Андрушко А. В., канд. юрид. наук, доц.;
Волкотруб С. Г., канд. юрид. наук, доц.;
Гринько С. Д., канд. юрид. наук, доц.;
Когут О. В., канд. юрид. наук, доц.;
Костяшкін І. О., канд. юрид. наук, доц.;
Литвиненко І. Л., канд. юрид. наук, доц.;
Лозінська С. В., канд. юрид. наук, доц.;
Музика-Стефанчук О. А., канд. юрид. наук, доц.;
Омельчук О. М., канд. юрид. наук, доц.;
Чудик-Білоусова Н. І., канд. юрид. наук, доц.;
Ярін В. М., канд. юрид. наук, доц.;
Лазор О. Я., д-р наук з держ. упр., проф.;
Майборода С. В., д-р наук з держ. упр., проф.;
Осауленко О. Г., д-р наук з держ. упр., проф.;
Рижих В. М., д-р наук з держ. упр., проф.;
Ситник Г. П., д-р наук з держ. упр., проф.;
Шамрай В. О., д-р наук з держ. упр., проф.;
Гаман Т. В., канд. наук з держ. упр., доц.;
Ковтун І. Б., канд. наук з держ. упр.;
Савицький В. Т., канд. наук з держ. упр., доц.;
Гаман М. В., д-р екон. наук, проф.;
Кулинич О. І., д-р екон. наук, проф.;
Оболєнський О. Ю., д-р екон. наук, проф.;
Пила В. І., д-р екон. наук, проф.;
Стеченко Д. М., д-р екон. наук, проф.;
Черняк В. К., д-р екон. наук, проф.;
Чмир О. С., д-р екон. наук, проф.;
Корюгін А. В., канд. екон. наук, доц.;
Підгородецька С. М., канд. екон. наук, доц.;
Щепанський Е. В., канд. екон. наук, доц.;
Виговський Л. А., д-р філос. наук, проф.;
Тополь Ю. О., канд. іст. наук, доц.;
Ярош Д. В., канд. іст. наук, доц.

КОЗИЧІ В. (Івано-Франківськ) Місце кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинами, що вчиняються із застосуванням насильства, у політиці в сфері боротьби зі злочинністю	279
СТЕПАНОВА Ю. П. (Хмельницький) Історія формування поняття рецидиву злочинів і відповідальності за нього (з часів Київської Русі до кінця XIX століття)	284
АНДРУЩАК О. М. (Луцьк) Злочин і покарання у вітчизняній науці кримінального і виправно-трудового права другої половини XX століття (теоретико-правове дослідження)	291
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА;	
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	298
РОМАНЮК А. Б. (Івано-Франківськ) Вплив правових позицій Конституційного Суду України на формування вітчизняного кримінально-процесуального права	298
ГАБЛЕЙ Н. Г. (Івано-Франківськ) Кримінально-процесуальний статус підсудного як суб'єкта кримінально-процесуальної діяльності	304
ІВАНИЦЬКИЙ С. О. (Луганськ) Захист та обвинувачення у справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів (за матеріалами судової практики)	310
ГОЛДЗИЦЬКИЙ К. А. (Хмельницький) Судовий контроль за законністю і обґрунтованістю прийняття рішення про відмову в порушенні кримінальної справи	316
ШИЛОВА Д. В. (Харків) Законність та обґрунтованість постанови слідчого про закриття кримінальної справи як гарантія забезпечення прав та законних інтересів учасників кримінального процесу	322
ВОЙТОВИЧ І. І. (Івано-Франківськ) Проблеми класифікації невідкладних слідчих дій за часом їх провадження у кримінальному процесі	328
ОСМОЛЯН В. А. (Київ) Право учасників кримінального процесу на ознайомлення із матеріалами кримінальної справи в суді: порівняльно-правовий аспект	334
ХІМ'ЯК С. В. (Київ) Реалізація прокурором функції кримінального переслідування під час перегляду судових рішень в порядку апеляційного та касаційного провадження	341
СУДОУСТРІЙ, АДВОКАТУРА, ПРОКУРАТУРА	350
МЕЛАНЧУК А. В. (Хмельницький) Становлення інституту адвокатури (присяжних повірених) у Російській імперії після Судової реформи 1864 року	350
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	357
КУРТИНЕЦЬ М. І. (Київ) Манфред Ляхс — теоретик і практик міжнародного права	357
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА	366
ОМЕЛЬЧУК О. М. (Хмельницький) Антропоцентризм у концепції поведінки людини в українській філософії епохи Відродження	366
ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	374
ОЛІЙЧЕНКО І. М. (Чернігів) Аналіз системи електронного документообігу Чернігівської обласної державної адміністрації	374
ДОВГАНЬ В. І. (Хмельницький) Історичний контекст становлення державного управління в галузі ветеринарної медицини	379
ЮРОШУК М. В. (Київ) Основні підходи до оцінювання ефективності діяльності органів державної влади	389
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	396
ЦАРЬОВ Ю. О. (Хмельницький) Особливості державного управління організацією переговорного процесу з питань договірно-правового оформлення державного кордону України	396
ЩЕПАНСЬКИЙ Е. В. (Хмельницький) Формування стратегії регіонального розвитку Хмельницької області	403
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ	410
ПЕТРОВСЬКИЙ П. М., КОРНАТ А. В. (Львів) Органи самоорганізації населення як чинники активізації територіальної громади	410
ГАМАН Т. В., КУРИГА Т. В. (Хмельницький) Гендерна паритетність в місцевих органах виконавчої влади	417
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ	425
ПІДГОРОДЕЦЬКА С. М. (Хмельницький), ГЕРНЕГО Ю. О. (Київ) Особливості управління науково-технічним потенціалом на мікро та макрорівні	425
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	433
ХРОМУШИНА Л. А. (Суми) Інформаційне забезпечення оцінки еколого-економічної безпеки діяльності сільськогосподарських підприємств	433
ШВЕЦЬ Л. П., ЗАХАРКЕВИЧ Н. П. (Хмельницький) Складові життєвого циклу проєкту	439
СОЛЯНИК О. М. (Суми) Сутність, передумови та проблеми формування екологічного іміджу компанії	449
ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	454
ЛЕВЧЕНКО О. М., ЯНІШЕВСЬКА А. В. (Кіровоград) Напрями вдосконалення процесу працевлаштування молодих фахівців на регіональному рівні	454
ПСИХОЛОГІЯ	459
КОЛПІНА Л. В., РЕУТОВ Є. В. (Белгород, Російська Федерація) Соціоекономічні детермінанти соціального капіталу населення регіону	459
ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	470
СИЧ В. О. (Миколаїв) Головні цілі діяльності юридичних клінік	470
ПЕРСОНАЛІЙ	476
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА	478
ІНФОРМАЦІЯ для авторів	480

І. В. Козич

старший викладач кафедри кримінального права
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ)

УДК 343.9.01

МІСЦЕ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИНАМИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ НАСИЛЬСТВА, У ПОЛІТИЦІ В СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

*Досліджено місце та особливості кримінально-правової політики
в сфері боротьби зі злочинами, що вчиняються із застосуванням
насильства, у політиці в сфері боротьби зі злочинністю;
вироблено чіткі критерії для виділення у цій сфері.*

Ключові слова: кримінально-правова політика, боротьба зі злочинами, що вчиняються із застосуванням насильства, напрямки кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинністю.

В умовах сучасної дійсності, коли, з одного боку, відбувається становлення нової української державності, а з іншого, — має місце зіткнення національної правової системи зі світовими проблемами глобалізації, що породжують у тому числі тероризм, захоплення заручників, торгівлю людьми, використання рабської праці та інші насильницькі діяння, залишається незмінним інтерес до насильницької поведінки людей. У законі про кримінальну відповідальність, як на дзеркальній поверхні, повинні відбитися ті форми суспільно небезпечного насильства, які потребують охорони засобами кримінального права.

Питання віддзеркалення і оцінки суспільно небезпечного насильства в кримінальному праві є актуальними при вирішенні завдань реформування кримінального законодавства в умовах створення громадянського суспільства, в якому найбільш значущі цінності особи (життя, здоров'я, недоторканність, свобода, честь, гідність) мають бути максимально захищені.

Перші дослідження питань кримінально-караного насильства були пов'язані з іменами відомих російських та українських учених другої половини XIX — початку XX ст.: Л. Е. Владимірова, А. Ф. Кістяківського, Н. А. Неклюдова, С. В. Познишева, М. Д. Сергієвського, В. Д. Спасовича, М. С. Таганцева, І. Я. Фойницького.

У пізніший час ті або інші кримінально-правові аспекти насильства аналізувалися в роботах С. М. Абельцева, Р. А. Базарова, А. І. Бойцова, В. Г. Бужора, Л. Д. Гаухмана, А. Е. Жалинського, С. В. Землюкова, А. В. Іващенко, І. Я. Козаченко, А. А. Крашенинникова, Л. Л. Крутикова, П. Н. Назарова, А. В. Наумова, М. І. Панова, І. А. Петина, Э. Ф. Побегайло, Р. Д. Сабирова, Л. В. Сердюка, В. І. Симонова.

Серед сучасних учених, які в тій чи іншій мірі розробляли проблеми насильства, слід назвати таких, як: Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. К. Грищук, С. О. Гуртовенко, А. Ф. Зелінський, М. В. Костицький, О. М. Костенко, П. П. Михайленко, В. О. Навроцький, М. В. Палій, В. В. Стапис, В. Я. Тацій, В. П. Тихий, П. Л. Фріс, М. І. Хавронюк та ін.

У контексті розробки проблем політики в сфері боротьби зі злочинністю та її окремих сфер заслуговують уваги праці як російських, так і вітчизняних фахівців:

М. А. Беляева, С. С. Босхолова, А. А. Митрофанова, Г. М. Міньковського, В. В. Кондратішиної, І. Б. Медицького, І. О. Коробєєва, П. С. Дагеля, П. Л. Фріса та ін.

Метою дослідження є представлення авторського погляду на підсистеми і сфери політики в сфері боротьби зі злочинністю.

Політика у сфері боротьби зі злочинністю не виступає єдиним монолітом. За влучним твердженням В. І. Борисова, вона складається "... зі стратегічних напрямків, характерні риси яких обумовлені предметом, завданнями й методами досягнення суспільно-корисних цілей" [1, с. 305]. П. Л. Фріс називає такі напрямки підсистемами і відносить до них кримінально-правову, кримінально-процесуальну, кримінально-виконавчу та кримінологічну (профілактичну) політики [2, с. 11].

Кримінально-правова політика на підставі загальної політики в сфері боротьби зі злочинністю розробляє стратегію і тактику, формулює основні завдання та напрямки кримінально-правового впливу на злочинність та злочинців. Державний вплив на конкретніші об'єкти і явища з боку суб'єктів та інститутів політики в сфері боротьби зі злочинністю у рамках кримінально-правової політики можна диференціювати в залежності від того, про яку саме діяльність йде мова. Ці підвиди не мають параметрів самостійної підсистеми політики в сфері боротьби зі злочинністю, але функціонують в ній в якості відносно самостійних різновидів. Наприклад, усередині економічної політики виділяються промислова, науково-технічна, енергетична та інші види державної політики. Усередині соціальної політики співіснує освітня, житлова, житлово-комунальна та ін. Приблизно така ж картина повинна проявлятися в кримінально-правовій політиці.

Ключовим моментом у такій диференціації кримінально-правової політики "по горизонталі" виступає правильний вибір критерію. П. Л. Фріс зазначає, що "напрями кримінально-правової політики визначаються на підставі групування об'єктів злочинних посягань, які, у свою чергу, визначаються за рівнем значимості суспільних відносин, благ та інтересів. Таким чином, можуть бути виділені: кримінально-правова політика у сфері боротьби із злочинами проти основ національної безпеки; кримінально-правова політика у сфері боротьби із злочинами проти виборчих, трудових, та інших особистих прав і свобод людини і громадянина; кримінально-правова політика у сфері боротьби із злочинами проти власності та ін." [3, с. 34]. Критерієм при такому поділі виступає родовий об'єкт посягання, а підвиди кримінально-правової політики відповідатимуть структурі Особливої частини Кримінального кодексу України.

Стосовно такої диференціації напрямків кримінально-правової політики варто зауважити наступне. Злочини вчиняються конкретними особами для досягнення своїх суб'єктивних цілей, сформованих об'єктивними умовами їх життєдіяльності, які не завжди співпадають з кримінально-правовими нормами. Наприклад, з точки зору кримінального права, вбивство може бути простим і кваліфікованим; вчинюваним з корисливих чи хуліганських мотивів; вчинюваним у зв'язку із службовою діяльністю жертви чи у зв'язку з расовою приналежністю і т.п. Вбивства вчиняються ситуативно або заздалегідь обмірковано, в стані афекту, з перевищенням меж необхідної оборони, при затриманні злочинця, при спричиненні смерті з необережності тощо. І як влучно помічає Е. Алауханов, "при цьому комплекс причин вбивства з корисливих мотивів буде ближчий до розбою, грабежу і навіть до крадіжки, ніж до вбивства, вчиненого в стані афекту, а необережне вбивство — до порушень різноманітних правил, що спричинили смерть потерпілого, ніж до умисного вбивства" [4]. Крім того, слід врахувати, що кримінальне законодавство України перевантажене нормами, які по суті відображають одні і ті ж діяння, за невеличкими відмінностями, як правило, в предметі посягання — в результаті маємо біля 10 різних видів крадіжки. І на боротьбу проти кожного з цих видів крадіжки, якщо використовувати даний критерій диференціації, повинен бути спрямований свій напрямок кримінально-правової політики, що, вочевидь, не представляється логічним і вимагатиме від держави додаткових непотрібних зусиль і затрат.

Ще одним критерієм внутрішньої диференціації кримінально-правової політики може виступати характер злочинності. Це особливий якісний показник, тісно пов'язаний із структурою злочинності, але який акцентує увагу не стільки на кількісному розподілі діянь по видах, скільки на основному змісті видів злочинної поведінки, домінування цих видів в структурі злочинності, на розподілі злочинів по групах населення, соціально-економічних сферах і так далі.

За характером злочинності з врахуванням різноманітних критеріїв виділяють економічну злочинність, корупційну злочинність, групову злочинність, організовану злочинність, професійну злочинність, повторну (рецидивну) злочинність, злочинність, пов'язану з алкоголізмом, наркоманією, злочинність, пов'язану з незаконним зберіганням зброї, злочинність неповнолітніх, жіночу злочинність, міську і сільську злочинність, вуличну злочинність тощо. Перелік можна продовжувати до безкінечності, оскільки кримінологічних критеріїв поділу злочинності за характером є безліч. Очевидно, можна вести мову про такі глобальні підвиди як кримінально-правову політику в сфері боротьби з організованою злочинністю чи із злочинністю неповнолітніх. Проте кримінологічні критерії для диференціації кримінально-правової політики виглядають не зовсім придатними і можуть призвести до розпорошення зусиль держави на наддрібні напрямки боротьби зі злочинністю. В цьому контексті слід також враховувати, що, за твердженням А. П. Закалюка, "на цей час досконале уявлення щодо кримінологічної структури злочинності, її співвідношення з типологією та класифікацією злочинів, а також стосовно методології та методики побудови такої структури, в Україні відсутнє" [5, с. 166].

У якості можливого критерію класифікації кримінально-правової політики можна використати загальноприйнятий поділ галузі права (як і науки, що вивчає цю галузь) на Загальну та Особливу (спеціальну) частину. В цьому контексті можна виділяти загально-кримінальні та спеціальні сфери кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинністю.

Загально-кримінальні сфери визначають стратегічні і тактичні напрямки розвитку інститутів кримінально-правових інститутів, які мають вплив на будь-який вид злочинності: насильницьку, корисливу і т.п.). Серед загально-кримінальних сфер кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинністю можна виділити наступні:

— кримінально-правова політика у сфері визначення підстав, умов та форм кримінальної відповідальності;

— кримінально-правова політика у сфері визначення об'єктивних та суб'єктивних ознак складу злочину (в цій сфері можна проводити подальший поділ і виділяти, наприклад, кримінально-правову політику в сфері боротьби зі злочинами, що вчиняються спеціальними суб'єктами (злочинність жінок, злочинність неповнолітніх), кримінально-правова політика в сфері боротьби зі злочинами, що вчиняються з різними формами вини (умисна злочинність, необережна злочинність, злочинність з двома формами вини) і т.п.;

— кримінально-правова політика в сфері реалізації регулятивних та заохочувальних норм (визначення підстав звільнення від кримінальної відповідальності та покарання; обставин, що виключають злочинність діяння; інститут обмеження дії кримінально-правової норми);

— кримінально-правова-політика в сфері боротьби з окремими (дуже вдалим видається російський термін — "частними") проявами злочинної діяльності (політика в сфері боротьби з незакінченою злочинною діяльністю, в сфері боротьби з груповою та організованою злочинністю, в сфері боротьби з множинними злочинними діями);

— кримінально-правова політика в сфері призначення покарання (система покарань, застосування обтяжуючих та пом'якшуючих обставин, призначення покарання за сукупністю злочинів та вироків);

— кримінально-правова політика в сфері застосування заходів безпеки (наприклад, застосування примусових заходів медичного і виховного характеру).

Спеціальні сфери кримінально-правової політики визначають основні цілі, завдання, способи реалізації боротьби з окремими групами злочинів. Об'єднуючим критерієм в

даному випадку може виступати родовий склад злочину — сукупність об'єктивних та суб'єктивних ознак, що характеризують групу подібних діянь як злочин. На підставі цього можна виділяти наступні сфери кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинністю:

- кримінально-правова політика в сфері боротьби зі злочинами, що вчиняються із застосуванням насильства;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби зі злочинами, що посягають на основи державного ладу та громадської безпеки;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби зі злочинами, що посягають на політичні, трудові та інші права громадян;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби з корисливими посяганнями;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби з економічними та господарськими злочинами;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби із злочинами, що посягають на навколишнє середовище та здоров'я населення;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби зі злочинами, що порушують інформаційну, виробничу та іншу безпеку;
- кримінально-правова політика у сфері боротьби зі злочинами проти діяльності державних органів;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби з службовими злочинами;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби з військовими злочинами;
- кримінально-правова політика в сфері боротьби зі злочинами проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Стосовно наведеної класифікації слід висловити декілька зауважень. У першу чергу, дана класифікація не є абсолютною і вимагає детальної розробки в межах кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинністю, вона відображає лише авторське бачення ролі та місця кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинами, що вчиняються із застосуванням насильства, в кримінально-правовій політиці. З приводу цілком логічного питання: "До якої сфери слід віднести боротьбу з багатооб'єктивними злочинами, наприклад з розбоями?" слід ще раз наголосити, що жодна сфера політичної діяльності не може існувати автономно, вона тісно взаємодіє з іншими сферами — це запорука її ефективності. У такому контексті, приміром, на розбійний напад, вчинений декількома особами, одна з яких має незняту і непогашену судимість, друга являється неповнолітньою, а третя не досягла віку кримінальної відповідальності буде спрямований профілактичний "удар" декількох сфер кримінально-правової політики. Такий багатоплановий, комплексний підхід повністю відповідає первинним завданням політики в сфері боротьби зі злочинністю, коло яких окреслює П. Л. Фріс — зменшення її показників, зниження інтенсивності впливу різних факторів на злочинність, забезпечення соціальної справедливості в охороні прав людини та мінімізація наслідків злочинності [2, с. 14-15]. Розподіл сфери кримінально-правової політики за їх різноманітним якісним змістом дає можливість глибоко проникнути в суть криміногенної обстановки в країні, регіоні, місті і виробити ефективні заходи боротьби зі злочинністю.

Виходячи з наведеного, вироблення чітких критеріїв для виділення сфер кримінально-правової політики в сфері боротьби зі злочинністю сприятиме швидкій і ефективній розробці Концепції політики в сфері боротьби зі злочинністю, що в свою чергу, покращить вироблення вказаної політики, в першу чергу, на доктринальному рівні.

Список використаних джерел

1. Борисов, В. І. Державна політика у сфері боротьби зі злочинністю та її напрямки [Текст] / В. І. Борисов // Проблеми законності. Проблеми боротьби зі злочинністю. — 2009. — № 100. — С. 305-312.
2. Фріс, П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю і права людини [Текст] / П. Л. Фріс. — Надвірна : Надвірнянська друкарня, 2009. — 168 с.
3. Фріс, П. Л. Кримінально-правова політика України [Текст] : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08

- / Фріс Павло Львович ; Нац. акад. внутр. справ України. — К., 2005. — 439 арк.
4. Алауханов, Е. Кримінологія [Електронний ресурс] : [учебн.] / Е. Алауханов. — Алматы, 2008. — 429 с. — Режим доступу <http://www.allpravo.ru/library/doc4204p0/instrum6815/>.
5. Закалюк, А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика [Текст] : [у 3 кн.] А. П. Закалюк. — К. : ІнЮре, 2007. — Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.

*Рекомендовано до друку кафедрою кримінального права
Юридичного інституту Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника (протокол № 9 від 14 квітня 2011 року)*

Надійшла до редакції 20.04.2011

Козич И. В. Место уголовно-правовой политики в сфере борьбы с преступлениями, которые совершаются с применением насилия, в политике в сфере борьбы с преступностью

Исследовано место и особенности уголовно-правовой политики в сфере борьбы с преступлениями, которые совершаются с применением насилия, в политике в сфере борьбы с преступностью; произведены четкие критерии для выделения в этой сфере.

Ключевые слова: уголовно-правовая политика, борьба с преступлениями, которые совершаются с применением насилия, направления уголовно-правовой политики в сфере борьбы с преступностью.

Kozych, I. V. Place of Criminal-Legal Policy in the Sphere of Struggle against Violent Crimes in the Policy in the Sphere of Struggle against Criminality

In article the place and features of a criminally-legal policy in sphere of struggle against crimes which are made with violence application, in the politician in sphere of struggle against criminality is investigated; accurate criteria are made for allocation in this sphere.

Keywords: the criminally-legal policy, struggle against crimes which are made with application of violence, directions of a criminally-legal policy in sphere of struggle against criminality.

Університетські наукові записки

UNIVERSITY SCIENTIFIC NOTES

№ 2 (38), 2011

*Часопис Хмельницького університету управління та права
(Заснований у 2002 році)*

Редактори *М. С. Дригула, С. М. Молотай*
Комп'ютерне складання *О. Ю. Черняк*
Комп'ютерне верстання *О. Я. Якимішин*
Дизайн обкладинки *Р. О. Стефанчук*

Підписано до друку 05.07.2011. Формат 70x100 1/16.
Ум. друк. арк. 39,2. Тираж 300 пр. Зам. № 325

Хмельницький університет управління та права
вул. Театральна, 8, м. Хмельницький, 29013
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
Серія ДК № 2105 від 21.02.2005 р.